

IKAROS

- - Miesięcznik Filatelistyczny - -
 - Revue Philatélique Mensuelle -
 - - - - Philatelic Monthly - - - -
 Monatliche Briefmarken-Zeitung

Wydawca - Editeur
 W. HERMANOWSKI

BIAŁYSTOK
 ul. Bronisława Pierackiego 127.
 (Pologne—Poland—Polen).

—≡ Prenumerata roczna zł. 5.—≡—
 (Zagranicą zł. 6.50).

Krótszej prenumeraty, niż roczna—nie przyjmujemy.
 Konto P. K. O. 65.350.

[Właściciel konta: Wiktor Hermanowski, Białystok].

≡≡ Cena pojedynczego numeru 60 groszy. ≡≡

Cotisation annuelle: frs. 30 ou 12 coupons-réponse int.
 Yearly subscription: doll. USA 1.25, (5/-) or 12 int. reply-coup.
 Jahresbeitrag: RM. 4.- oder 12 int. Antwortscheine.

Compte des Chèques Postaux: Varsovie Nr. 65.350.

Paiement d'avance en billets de banque ou par mandat-postal.
 Payment in advance by Bank Notes or per Postal Money Orders.
 Vorauszahlung bei Postanweisung.

CENY OGŁOSZEŃ — TARIF D'ANNONCES — ADVERTISING RATES

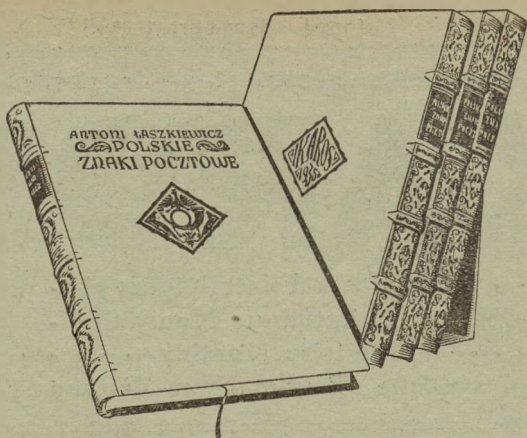
1	str.—page	zł. 30; frs. 150; doll. 8.00
$\frac{1}{2}$	" "	15; " 80; " 4.00
$\frac{1}{4}$	" "	8; " 40; " 2.00

Drobne ogłoszenia — Petites annonces — Classified adv.:
 za wyraz 10 gr. — par mot 0.40 frs.—per word 2 cent U. S. A.

Najmniejsze ogłoszenie — 1.50 zł.

Sur demande la traduction d'annonces en polonais est gratuite

Należność za prenumeratę i ogłoszenia płatna wyłącznie z góry.

Czasopismo „Ikaros“ wydało podręcznik-katalog p. t.:

POLSKIE ZNAKI POCZTOWE

opracowany przez Komitet Redakcyjny w składzie:

prof. dr A. Łaszkiewicza, prof. Stan. Miksteina,
Wł. Rachmanowa i wielu innych wybitnych zbieraczy polskich.

Stron XX + 388 z licznymi ilustracjami. — Oprawa płócienna.

CENA 15 Zł.

(Dla prenumeratorów „Ikarosu“ — 13 zł 50 gr)

Przesyłka 90 groszy.

Zagranicą 4 dolary U. S. A. — łącznie z przesyłką.

„IKAROS“, BIAŁYSTOK, BR. PIERACKIEGO 127.

POLSKIE ZNAKI POCZTOWE odznaczone zostały na następujących wystawach filat.: Katowice 1934 r. — srebrny medal, Królewiec, „Ostropa“ 1935 r. — srebrny medal, Nowy Jork „Tipex“ 1936 r. — brązowy medal, Paryż „Pexip“ 1937 r. — srebrny medal.

OD WYDAWNICTWA

Następny numer „Ikarosa“ ukaże się 20.XII. 1937 r.

Do niniejszego numeru załączamy dalszy ciąg pracy prof. Stan. Miksteina i Wł. Rachmanowa pt.: „Stemple pocztowe Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego“ (str. 9—16).

Przy wszelkich zapytaniach do wydawnictwa prosimy dołączać znaczek na odpowiedź.

We wszelkiej korespondencji z naszą Redakcją prosimy PP. Prenumeratorów zawsze podawać numer swej „karty prenumeratora“.

UWAGA!... ATTENTION!... ACHTUNG!...

Termin prenumeraty ukończony.
Votre abonnement est terminé.
Your membership is expired.
Ihre Mitgliedschaft beendet ist.

Nowoprzybywający prenumeratorzy proszeni są o komunikowanie nam — czy pragną otrzymywać Ikaros od 1.I. 1937 r., czy też od numeru bieżącego.

IKAROS

- - - Miesięcznik Filatelistyczny - - -
- - Revue Philatélique Mensuelle - -
- - - - Philatelic Monthly - - - -
- Monatliche Briefmarken-Zeitung -

IV Zjazd Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce.

(14.XI. 1937 r.)

Dnia 14 listopada b. r. odbył się w Warszawie IV kolejny zjazd Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce. Obrady Zjazdu odbywały się w Sali Malinowej Urzędu Telekomunikacyjnego przy ul. Nowogrodzkiej 45.

Zagaił obrady prezes Związku, płk. Bałaban, życząc uczestnikom zjazdu owocnych wyników pracy. Następnie powołano prezydium zjazdu, w skład którego weszli: Władysław Kowarzyk—jako przewodniczący, Stanisław Krzyżanowski—jako sekretarz, oraz dr Jan Dudziński i ks. prałat Karol Korsak—jako członkowie.

Po ukonstytuowaniu się prezydium ponownie zabrał głos prezes Związku płk. Bałaban, składając sprawozdanie z dotychczasowej działalności Zarządu Związku Stow. Filat. w Polsce, oraz kreśląc plany i zadania Zarządu Związku na najbliższą przyszłość. Ze słów pana Prezesa m. in. dowiedzieliśmy się, że na miesiąc maj 1938 r. projektowane jest urządzenie w Warszawie krajowej wystawy filatelistycznej. Z okazji tej wystawy wydany będzie okolicznościowy bloczek o jednym znaczku. Projekt tego znaczka został już opracowany. Nakład będzie niewielki.

Z kolei, po złożeniu sprawozdania przez Komisję Rewizyjną wywiązała się ożywiona dyskusja nad działalnością Zarządu Związku, po czym przystąpiono do wyboru władz Związku na następną kadencję. Na prezesa Zarządu Związku powołano przez aklamację ponownie p. płk. Bałabana. Wybory pozostałych członków Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej odbyły się za pomocą głosowania. W wyniku tedy głosowania wybrani zostali do Zarządu Związku pp.: prof. Łaskiewicz, prof. Mikstein, adw. Niklewski, Schöpp, Kossakiewicz i inż. Petryszyn, oraz dokooptowano dra Tisłowitza.

Do Komisji Rewizyjnej weszli pp.: Rembieliński, Kowarzyk i Zadurowicz.

Organizacja zjazdu była świetna. Miłą niespodzianką dla filatelistów sprawiło wydanie okolicznościowych pocztówek z napisem „IV Zjazd Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce—Warszawa 14.XI. 1937”. Na sali obrad Zjazdu zainstalowano urząd pocztowy, który używał specjalnego kasownika.

Na następny zjazd—obrano Lwów.

Antoni Łaskiewicz

BLOKI POLSKIE 1937 r.

Największym niewątpliwie wydarzeniem filatelistycznym roku bieżącego było wydanie bloków z okazji pobytu króla Karola II. Echa tego wydarzenia przedostały się po za zamknięte stowarzyszenia i kluby, po za sklepy filatelistyczne i prasą fachową, i dostały się do prasy codziennej i do plotek kawiarnianych, wywołując różne refleksje u ludzi nie obeznanych ze sprawami znaczkowymi. A już żaden filatelista nie może mówić o blokach obojętnie; jeden chwali, wyrażając się z entuzjazmem, inny gani i krytykuje, a w jego słowach przebija żal, że nie zrobił na blokach dobrego interesu.

Warto przeto przypomnieć, jaki przebieg miały wydarzenia związane z ukazaniem się tych bloków, i jak ustosunkował się do nich rynek filatelistyczny. Decyzja wydania bloków zrodziła się w wigilję przyjazdu królewskiego i została zrealizowana natychmiast w formie wydanego rozporządzenia wraz z podaniem wysokości nakładu.

Zainteresowanie wzbudzone tymi blokami było, tak żywe, że poczęto masowo zamawiać je w dziale filatelistycznym u. p. Warszawa 1. Rychło jednak poczta zmuszona była przerwać przyjmowanie zamówień wobec wielkiego ich napływu. Zamówiono bowiem kilkakrotnie więcej, niż wynosić miał nakład, a większość zamówień powiększana była „na zapas”. Zdarzało się, że prywatni ludzie skromnie sytuowani zamawiali bloków na kilkanaście lub kilkadziesiąt tysięcy zł, nie wpłacając oczywiście nic a conto. Gdyby przydzielono im bloki w żądanej wysokości, postawionoby ich niewątpliwie w bardzo trudnej sytuacji: musieliby całkiem wyrzec się bloków i spodziewanych stąd zysków. Kupcy również żądali przydziałów przekraczających ich możliwości płatnicze, zamawiając np. 20.000 serii bloków. Wiemy dobrze, że firmy filatelistyczne, mogące w jeden artykuł włożyć zł 140.000.-, a nawet firmy posiadające zł 140.000.- kapitału obrotowego nie mamy w kraju, zatem zamówienie takie uważać musimy za bluff. Dlatego głosy o zwiększenie nakładu w tej czy innej formie pozostały bez echa i jak dziś widzimy — całkiem słusznie.

Przed ukazaniem się bloków usiłowano spekulować nimi na zwyżkę, oferując ich dostawę po zł 10—15.— w kraju i Rm. 14—20.— za granicą. Nie liczono się jednak z tym, że nawet zmniejszone przydziały bloków wykupić z poczty trzeba za gotówkę, często z trudem i na wysoki procent pożyczoną. To też cena rynkowa bloków w okresie sprzedawania ich przez pocztę, a więc od 1 września, wynosiła zł 9.-, obniżając się w październiku do zł 7.50, a nawet niżej. Nadzieje co do wielkich zysków i zwyżki cen bloków zawiodły poprostu z braku gotówki w kraju na spekulację blokową. Pozostawała jeszcze zagranica. Pierwsze partie bloków ulokowali „eksporterzy” krajowi po cenach wysokich, ponad zł 10.-. Niespodziewanie jednak spotkano za granicą konkurencję ze strony niefilatelistycznych firm handlowych, które nie mogąc z racji ograniczeń dewizowych otrzymać od swych wierzycieli polskich gotówki, otrzymały bloki i rzuciły je na rynek. Wśród nabywców bloków okolicznościowych był bowiem poważny odsetek nie filatelistów, lecz osób pragnących blokami zapłacić należności swe za granicą. Wywóz zaś znaczków i bloków nie podlega ograniczeniom dewizowym i celnym.

Powyższy stan rzeczy sprawił tendencję zniżkową na rynku krajowym, podsyconą pogłoskami o rzekomym zwiększeniu nakładu lub rzuceniu na rynek jakichś „zapasów” nieokreślonego pochodzenia. Narzekano na znaczny przydział „bloków zagranicy” z krzywdą kupców

krajowych lub odwrotnie. Wszystkie te okoliczności skłoniły Związek Stowarzyszeń Filatelistycznych do wystąpienia z prośbą, aby Ministerstwo Poczty i Telegrafów ujawniło przydział bloków oraz dokładne cyfry, dotyczące tak produkcji, jak i rozdziału. Odpowiedź Ministerstwa z dn. 27.X. Nr. 4100 przytaczam niżej:

„W uprzejmej odpowiedzi na pismo Szanownego Związku z dnia 14 października br., Ministerstwo Poczty i Telegrafów podaje poniżej szczegółowe zestawienie ilości oraz podziału zamówionych i wyprodukowanych bloków okolicznościowych ze znaczkami pocztowymi 25 gr. 50 gr. i 1 zł., wydanych z okazji pobytu w Polsce króla Rumunii, Karola II — przedstawiające się następująco:

Ogólny nakład według zamówienia	100.000 kompletów
Dozwolona umową nadwyżka produkcji	5.500 „

Razem dostarczono 105.500 kompletów.

Podana powyżej ilość bloków rozsprzedana została wedle następującego zestawienia:

1) Sprzedaż detaliczna w okienkach filatelistycznych urzędów pocztowych	14.400 kompletów.
2) Krajowe firmy filatelistyczne	31.255 „
3) Osoby prywatne w kraju	31.685 „
4) Zagraniczne firmy filatelistyczne	17.125 „
5) Osoby prywatne z zagranicy	1.114 „
6) Krajowe Stowarzyszenia Filatelistyczne	3.700 „
7) Zapas Muzeum Poczty oraz na zaopatrzenie zagranicznych Zarządów poczt. i na wymianę zniszczonych bloków	6.221 „

Razem — 105.500 kompletów.

Jak z powyższego zestawienia wynika sprzedano ogółem bloków:

a) w kraju	81.040 t.j. 81% nakładu
b) do zagranicy	18.239 t.j. 18% nakładu.

Za Dyrektora Departamentu

(=) L. Leliądowicz
Naczelnik Wydziału”.

Widzimy z powyższego pisma, że na rynku znalazło się niecałe 100.000 seryj bloków. Wobec znacznego ich nominalu zapotrzebowanie światowe zbieraczy nie przekroczy 30.000, zapas kupiecki 15—20.000, pozostała ilość bloków mogłaby stanowić obiekt spekulacji. Lecz w tym przypadku wysokość wartości nominalnej sprawiła, że blokami 1937 r. nie spekuluje się i spekulować w najbliższej przyszłości prawdopodobnie nie będzie się. Osoby, które nabyły bloki w nadziei wielkich zysków, zmuszone do wycofania gotówki lub zniechęcone faktem, że cena bloków nie rośnie, pozbywają się posiadanych zapasów obecnie, co wywołuje tendencję zniżkową. Dopiero przejście większej ilości bloków w „mocne ręce” spowodować może ich wyżkę, podobnie jak to się stało z blokami 1928 r. „Mocne ręce” potrafią zdyskontować fakt, że wydaniu tych bloków nie towarzyszyły żadne machinacje spekulacyjne, często dziś zdarzające się przy wydawaniu bloków.

Prof. Stan. Mikstein, Kraków.

Odwrócone nadruki na polskich znaczkach pocztowych.

Znaczki z odwróconymi nadrukami, jako prawie zawsze powstające tylko przypadkowo, są poszukiwane i wyżej cenione od znaczków z normalnymi nadrukami. Powodów powstawania tych błędów może być w ogólności trzy, odnośnie zaś do dotychczasowych polskich odwrotek jest tylko dwa.

Pierwszym normalnym powodem powstawania odwróconych nadruków jest przypadkowe odrotne podkładanie arkuszy do prasy drukarskiej przy wykonywaniu nadruków. Do tego typu odwrótek należą wszystkie odwrótki pierwszych wydań polskich z lat 1918/1919, a mianowicie: na znaczkach P. P./K. O. M. W. (podręcznik P. Z. P. Nr. 2 — 5), na niemieckich zn. okupacyjnych P. P. / G. G. W. (P. Z. P. Nr. 6 — 16), na zn. wydania krakowskiego (P. Z. P. Nr. 33, 39, 41, 42, 45, 44). II wydania poznańskiego, t. z. Gniezna (P. Z. P. Nr. 139 i 140), znaczkach Korpusu Muśnickiego (P. Z. P. Nr. 13, 15 i 18), oraz dopłatnych (P. Z. P. Nr. 38).

Oczywiście, że w tym pierwszym wypadku może następować także i celowe, rozmyślne odrotne podkładanie arkuszy do prasy drukarskiej, celem otrzymywania w celach filatelistyczno-spekulacyjnych rzekomo przypadkowo powstałych rzadkich błędodruków. Jednak charakteru spekulacyjnego takich odwrótek nie można udowodnić, lecz tylko wyczuć i domyślać się po ich ilości będącej w obiegu, sposobie wypłynięcia (pojedynczych znaczków, czy całych arkuszy w obiegu pocztowym, lub też w handlu filatelistycznym), oraz cenie żądanej i oferowanej za nie. Do tej grupy odwrótek, mających charakter mniej lub więcej spekulacyjny, mogą należeć niektóre znaczki P. Z. P. Nr. 6 — 16, 139 i 140, oraz niektóre znaczki K. O. M. W., co zresztą w podręczniku P. Z. P. jest wyraźnie zaznaczone.

Drugim powodem powstawania odwrótek jest przypadkowe lub rozmyślne wstawienie odrotne poszczególnych kliszek do formy przedrukowej. Odwrótki tego typu (nadruk tête-bêche) można poznać po tym, że często spotykamy je w parkach lub blokach ze znaczkami o normalnych nadrukach. Tego typu odrotek nie spotykamy w dotychczasowych polskich znaczkach nadrukowych.

Wariantem tego typu odrotek byłyby odwrótki, powstałe przez przedrukowanie normalną formą przedrukową, niezawierającą odrotnych kliszek nadrukowych, arkusza znaczków, posiadającego znaczki tête-bêche. Tego wypadku również nie ma wśród dotychczasowych znaczków polskich.

Wreszcie trzecim powodem i to dominującym w odwrotkach polskich znaczków, tak opłatnych, jak i dopłatnych wydań po 1924 r. — jest usuwanie z arkuszy poszczególnych znaczków źle wydrukowanych, powalanych farbą drukarską, zamazanych, lub przy znaczkach, wykonanych drukiem wklęsłym, posiadających odbitki palców pracowników, a wstawianie w ich miejsce normalnych nieuszkodzonych egzemplarzy. O ile te wlepiane egzemplarze zostały przypadkowo odrotnie wlepione, a taki arkusz z odrotnie wlepionymi znaczkami następnie przedrukowany, to wszystkie te odrotnie wlepione egzemplarze otrzymują nadruki odwrócone. Odwrótki tego typu wiemy zwykle odwrótkami „okienkowymi”, znajdują się bowiem w poszczególnych arkuszach jako wypełniające puste miejsca czyli „okienka” po usuniętych uszkodzonych znaczkach. Odwrótki takie bardzo często dostają się do obiegu i dlatego są dostępne dla zbieraczy w zupełnie normalny sposób. Odwrótki tego typu spotykamy dotychczas na znaczkach opłatnych: P. Z. P. Nr. 167, 197 — 204, 297 — 300, dopłatnych: 55 — 57, Port Gdańsk Nr. 22, jako normalnie doszłych do obiegu. Niewątpliwie jest ich więcej, jak nawet i skutkiem omyłkowego podkładania arkuszy, czego absolutnie wykluczyć nie możemy, jednakowoż przy kontroli zostają one usuwane i albo niszczone, albo przekazywane Muzeum Poczty i Telekomunikacji do zmagazynowania, skąd do ostatnich czasów pod żadnym warunkiem nie były wydawane ani sprzedawane dla celów filatelistycznych.

Jako przykład takiej typowej okienkowej odwrotki podajemy reprodukcję dopłatnego znaczka 20.000 marek/120 mk., bardzo ciekawego egzemplarza właśnie ze względu na zachowanie wszystkich 8-miu znaczków otaczających z normalnym nadrukiem. Odwrotka ta pochodzi ze zbiorów ks. proboszcza Alfreda Geiba z Gruczna, powiat Świecie. Sam zbiór ten również może być typowym przykładem szczególnego zamięłowania i wybitnej pracy opartej na ścisłych studiach, oraz zrozumienia istoty i celów zbierania.

W przeciągu 5-ciu lat objął on przeszło 10.000 egzemplarzy ułożonych systematycznie, według wydań, dla każdego zaś wydania poczynawszy od prób, przez definitywne znaczki, ich odmiany papieru ząbkowań, błędów, typów, odwrotek i podwójnych druków, aż do zużycia na oryginalnych listach. Technikę wykonania poszczególnych znaczków ilustrują liczne oryginalne arkusze, lub przynajmniej duże bloki, tak że zbiór ten, nawet przy braku zaledwie kilku największych rzadkości, możliwych tylko przypadkiem do nabycia, doskonale przedstawia rozwój polskiego znaczka.

Czas odnowić prenumeratę na rok 1938!

Włodzimierz Polański.

Trąbka i sygnały pocztowe.¹⁾

Trąbka pocztowa, już od dawnych czasów symbol i emblemat poczty — wywalczyła sobie prawo obywatelstwa w instytucjach pocztowych całego prawie świata. Trąbkę widzimy na szyldach urzędów pocztowych, skrzynkach do listów, czapkach i guzikach mundurów pocztylionów, na powozach, wagonach i prawie wszystkich utensyliach, oraz na rozmaitych drukach i wreszcie na znaczkach pocztowych.

Prawda, iż od czasu wynalezienia telegrafu, a właściwie od chwili dołączenia do urzędów pocztowych instytucji telegraficznych, godło poczty uzupełniono emblematami dodatkowymi w postaci strzałek błyskawic. Jednakże inowacja ta nie naruszyła powagi pierwotnego godła poczty, jej trąbki, która będąc odtąd umieszczana w towarzystwie emblematów swego nowego konkurenta — telegrafu, jednak góruje nad nimi, przypominając całemu światu o starych swoich tradycjach, sięgających kilka wieków wstecz.

Rys. 1.

Rys. 2.

Rys. 3.

Rys. 4.

Rys. 5.

Rys. 1 i 2: znaki pocztowe, wytłaczane na korespondencji listowej z czasów króla Stanisława-Augusta.

Rys. 3 i 4: pieczęcie, tłoczone na kwitach Kasy Generalnej Pocht Królestwa Polskiego w latach 1817—1831 (rys. 3) i w czasie powstania 1831 r. (rys. 4).

Rys. 5: znaczek pocztowy dopłaty z roku 1924.

I prawda, jest o czym wspominać nam, żyjącym w epoce ciągłych wynalazków i bezustannych zwycięstw techniki, podążającej szybkim krokiem ku dalszemu rozwojowi naszej cywilizacji materialnej. Nie widzimy bowiem teraz żółto-czarnych karet i dyliżansów pocztowych, zaprzężonych w czwórke — piątkę koni, z ruchliwym, barwnie umundurowanym pocztylionem, który potrafił przygrywaniem na trąbce i gromkim trzaskiem z bata oznajmiać swe przybycie. A było to zdarzenie nie lada dla przylegających do traktów miasteczek i wsi, bowiem jedynym regularnym połączeniem z braku kolei żelaznych i samochodów była poczta. Każdy przyjazd jej wnosił w życie miejscowe pewną rozmaitość, przywożąc nowiny i wieści z daleka, listy, podróży...

Dla filatelistów trąbka pocztowa jest z tego względu szczególnie interesująca, że spotykamy ją na znaczkach pocztowych, kopertach stemplowych i innych obiektach filatelistycznych, stanowiących przedmiot zbierania n. p.: znaczki i koperty pocztowe Polski, Finlandii, Rosji, Rumunii, Norwegii, Hanoweru, Węgier, Szwajcarii — niektóre kantonalne itd.

¹⁾ Fragmenty szkicu niniejszego zostały ogłoszone drukiem pod tytułem „Trąbka pocztowa” w Il. Przegl. Filat. z r. 1928 Nr. 4 i w Przeglądzie Pocztowym z r. 1936 Nr. 9 i 10.

Rys. 6.

Rys. 6: znak wodny znaczków polskich z lat 1932—1935.

Są też znaczki pocztowe, w których ta sama trąbka wyobraża ich znak wodny (Polska, Holandia, Brunświk, Norwegia, Szwecja). Bywają znaczki, gdzie sam kształt trąbki odgrywa pierwszorzędną, decydującą rolę w ich wartości, względnie klasyfikacji.

Jako przykład wymienić można poszukiwane znaczki rosyjskie z r. 1884 wartości $3\frac{1}{2}$ i 7 rubli, gdzie tylko specjalna forma trąbek „bez strzałek” wskazuje na przynależność znaczków do tej starszej emisji i nadaje im odrębną cenę w katalogach, w porównaniu ze znaczkami tej samej wartości i tego samego wzoru, później wydanymi. Wspomnijmy także o pierwszych znaczkach pocztowych Finlandii z lat 1856—1858, gdzie wielkość perełki, ujawniającej się w otworze trąbki pocztowej, wskazuje na przynależność znaczka do pierwszej lub następnej emisji, a brak takiej perełki świadczy, że dany znaczek jest wycinkiem z koperty stemplowej z tej samej epoki. Albo też dwie emisje znaczków Norwegii z lat 1877 i 1882, które ujawniając jednaki rysunek, odróżniają się graficznym wykonaniem przedstawionej na nich trąbki pocztowej, mianowicie trąbka w znaczkach późniejszych jest cieniowana.

Wreszcie znany jest falsyfikat, gdzie za główny temat posłużyła trąbka pocztowa. Jest to znaczek rosyjski wartości $3\frac{1}{2}$ rubli, tłoczony na papierze (prążkowanym poziomo), gdzie „trąbki ze strzałkami” zostały wytrawione i na ich miejsce wytłoczono same trąbki „bez strzałek”: w ten sposób naśladowano nader rzadką odmianę tego znaczka z r. 1884, tłoczoną błędnie na (zamiast) i znaną zaledwie w kilku egzemplarzach. To samo można powiedzieć i o nieco łatwiejszych do rozpoznania falsyfikatach $3\frac{1}{2}$ i 7 rublowych znaczków em. 1884 r. na papierze , przerobionych z odpowiednich oryginalnych znaczków em. 1904 r. przez wytrawienie samych tylko strzałek. Jednakże łatwo jest dotrzeć zbyt małe wymiary trąbek, w porównaniu z trąbkami na oryginałach z 1884 r.

Aczkolwiek trąbki do wygrywania sygnałów były rozmaitego kształtu, jednak jako emblemat używana jest prawie wyłącznie trąbka o kształtach zaokrąglonych (typu niemieckiego lub austriackiego).

Geneza instrumentu muzycznego, trąbki pocztowej, sięga czasów odległych. Posługiwała się trąbką już t.zw. poczta rzeźnicza „Metzgerpost” w Niemczech.

Otóż rzeźnicy, ci pierwsi pionierzy poczty niemieckiej, mieli zwyczaj, przybliżając się do osiedli, wygrywać na trąbce z rogu rozmaite melodie, dając mieszkańcom znać o swoim przybyciu. Jak o tym nadmienia S. w swoim artykule „Trąbka jako godło poczty”¹⁾, „w r. 1516 przebiegły pocztmistrz Francesco de Taxis, zaprowadzając na mocy układu z cesarzem Maksymilianem I pierwszy regularny większy kurs pocztowy między Insbrykiem — Wiedniem a Brukselą, ze względów tak konkurencyjnych, jak i celem spopularyzowania swego przedsiębiorstwa, wyposażył pocztylionów w trąbki metalowe. W ten sposób trąbka pocztowa odrazu zyskała na znaczeniu i rzeczywiście dopomogła do podniesienia powagi urzędzeń pocztowych Taxis’a. Taxis, widząc, jak doskonale usługi oddaje trąbka jego przedsiębiorstwu, rozpoczął starania o uzyskanie monopolu na używanie tego instrumentu wyłącznie tylko przez pocztę państwową. Naturalnie, że spotkał się z energicznym protestem, szczególnie ze strony poczty rzeźniczej; spór jednak, jakkolwiek trwał lat 300, skończył się zwycięstwem poczt państwowych, tak że dekrety cesarskie nakładały grzywny i to dość znaczne za używanie trąbki pocztowej przez niepowołanych”.

(Dalszy ciąg nastąpi)

Dr Jan Dudziński—Nowy Sącz.

Poczta Polowa Legionów

(Dalszy ciąg z Nr. 65 str. 53)

Sprawność tak urządzonej poczty była bardzo nienadzwyczajna. Składał się na to szereg okoliczności. Z jednej strony doręczanie przesyłek utrudniały niedokładne adresy: na porządku dziennym były przypadki, że przesyłka nie zawierała nazwiska adresata, a tylko jego pseudonim, a rzadko kiedy zdarzało się, że wymieniano przynależność adresata do oddziału. Dalej Poczta Pol. Leg. nie posiadała szczególnie na froncie własnych swoich środków przewozowych i przeważnie musiała korzystać z okazji. Zresztą, i to było najważniejsze, Poczta pol. nawet w swoich placówkach, położonych najbliżej frontu, nie była informowana o miejscu pobytu sztabu I Brygady. To też doręczanie przesyłek natrafiało na niepokonalne trudności. Dość powiedzieć, że n. p. w październiku 1914 r. dopiero trzeciej wyprawie, którą poprowadził sam komendant poczty pol., ob. Lisiewicz, udało się dotrzeć do sztabu I Brygady pod Laskami i doręczyć pocztę oficerowi sztabowemu — dwie pierwsze wyprawy były daremne. Na tym miejscu muszę zbicić podany przez p. Kowarzyka fakt, jakoby jedną z głównych przyczyn złego funkcjonowania Poczty pol. Leg. była okoliczność, że korespondencja legionistów z frontu nie była wolna od opłaty pocztowej. N K N i wszystkie jego od-

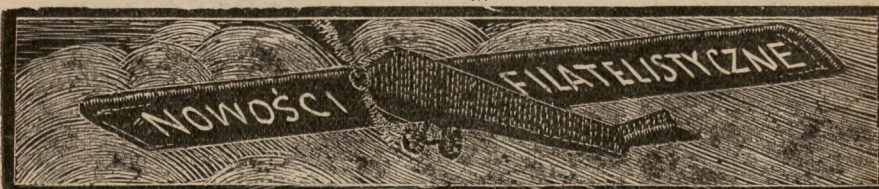
¹⁾ Czasopismo „Poczta” 1919 Nr. 4 str. 17.

gałęzienia były zwolnione narówni z urzędami państwowymi od porta, na co mamy liczne dowody w pozostałych przesyłkach pocztowych. A więc i Poczta. pol. Leg. jako organ N K N-u także była wolna od porta. Zresztą gdyby nawet tak nie było, poczty w Galicji dawnej, znajdujące się w rękach polskich, i tak doręczałyby tę korespondencję bez żadnych przeszkód.

Publiczność była podówczas przyzwyczajona do poczty sprawnej i szybkiej i nie zdawała sobie sprawy z trudności, napotykaných na froncie, to też do Dep. W. sypały się skargi i zażalenia na niedołęstwo Poczty Pol. W tych warunkach Dep. W. postanowił szukać fachowca, któryby mógł należycie zorganizować pocztę polową. W batalionie kap. Galicy znajdował się taki fachowiec w osobie ppor. Zygmuntowicza. Do niego zwrócił się ówczesny szef Dep. W. ppłk. Sikorski o przedłożenie projektu reorganizacji Poczty pol. Leg. Po konferencji z odpowiednimi czynnikami w początkach listopada 1914 r. przedłożył ob. Zygmuntowicz obszerny projekt, wzorowany w zasadniczych rysach na ustroju austriackich poczt polowych, ale stojący na gruncie odrębności Poczty pol. Leg. Projekt ten został przyjęty w zasadzie przez Dep. W., ale nie wszedł w życie ze względu na wypadki wojenne, które spowodowały opuszczenie Kongresówki przez I Brygadę, a nawet opuszczenie Krakowa.

(Dokończenie nastąpi)

Albania. Z okazji 25-lecia niepodległości wydano 9 wartości znaczków: 1, 2, 3, 10, 15, 25 i 50 q., oraz 1 i 2 f.

Belgia wydała tradycyjną serję znaczków na rzecz walki z gruźlicą. Serja ta składa się z następujących wartości: 10+5 c., 25+5 c., 35+5 c., 50+5 c., 70+5 c., 1 f.+25 c., 1.75 f.+25 c. i 2.45+2.55 f. Na znaczkach podobizna księżniczki Józefiny-Charlotty.

Brazylia. Puszczone w obieg 4 nowe obrazkowe znaczki: 200, 300, 2.000 i 10.000 r. Pięćdziesiąt rocznicę istnienia esperanta upamiętniła Brazylia znaczkiem za 300 r. (patrz rys.). Nadto wydano znaczek z okazji 200-ej rocznicy założenia stanu Rio Grande do Sul.

Côte d'Ivoire. Wydano znaczek za 65 c. z podobizną generała Bingera.

Czechosłowacja. Inicjałami „B. I. T.” przedrukowano — prócz znaczka za 50 h., o czym donosiliśmy w poprzednim numerze — również znaczki za 1,50 k. i 2 k.

Dominikana. 8-lecie prezydentury gen. Trujillo upamiętniono okolicznościowym znaczkiem za 3 c.

Egipt. Ukazały się 3 znaczki okolicznościowe z napisem: „Conférence Montreux—Abolition des Capitulations—Avril-Mai 1937”.

Gdańsk. Wydano 2 dobroczynne znaczki za 25 i 40 pf. (patrz rys.).

Grecja puściła w obieg 15 nowych znaczków opłaty o różnych rysunkach: 5, 10, 10, 40, 50 i 80 l., oraz 2, 5, 6, 7, 10, 15 i 20 d.

Hiszpania (rząd narodowy). Ukazały się nowe 2 znaczki opłaty: 4 i 10 p.

Honduras. 150-lecie konstytucji Stan. Zjedn. Am. Płn. uczczono tu znaczkiem lotniczym za 46 c.

Jugosławia. Istnienie Ententy Bałkańskiej (Jugosławia, Rumunia, Grecja i Turcja) upamiętniono 2 znaczkami: 5 i 4 d. (patrz rys.).

Kongo belg. W celu propagandy turystyki do Konga belg. wydano 6 znaczków: 5 i 90 c., 1.50 fr., 2.40 fr., 2.50 fr. i 4.50 fr. Ten ostatni znaczek wydano również w bloczku.

Kuba. Na rzecz powieściopisarzy i artystów amerykańskich wydano 21 znaczków dobroczynnych, w tym 6 znaczków lotniczych.

Liechtenstein wydał 3 dalsze znaczki opłaty: 5, 20 i 25 r. (patrz rys):

Luxemburg. Tegoroczna seria dobroczynna składa się z 6 wartości: 10+5 c., 35+10 c., 70+20 c., 1 f.+25 c., 1.25 f.+75 c. i 1.75 f.+1.50 f. Na znaczkach podobizna księcia Wacława II.

Maroko hiszp. Władze rządu republikańskiego w Tangerze wydały serię dobroczynnych znaczków na rzecz zakładu dla sierot po pocztowcach: 5, 10, 25 i 50 c., oraz 1 p.

Również i władze rządu narodowego w Maroku hiszp. puściły w obieg znaczek dobroczynny za 10 c. na rzecz kalek.

Mandżukuo. Z okazji założenia stolicy tego państwa, Hsin-Kingu, wydano 4 okolicznościowe znaczki za 2, 4, 10 i 20 f. (patrz rys.).

Niemcy. Wydano serię dobroczynną o 9 wartościach (patrz rys.)

Nikaragua. Podobnie jak Honduras, również i Nikaragua upamiętniła 150-lecie konstytucji St. Zj. Am. Płn. wydaniem aż 12 znaczków lotniczych: 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55 i 75 c., oraz 1 C. Nadto z okazji „Dnia rasy” wydano 4-blok o wartościach: 1, 4, 3 i 8 c., oraz 3 osobne znaczki: 10, 15 i 20 c.

Nowa Zelandia. Ukazał się znaczek dobrocz. za 1 p.+1 p.

Peru. Z okazji niedawno odbytej lotniczej konferencji technicznej wydano 4 znaczki lotnicze: 10, 15 i 25 c., oraz 1 s. (patrz rys.).

Rosja wydała nowy 4-blok ku uczczeniu swych lotników. Rysunek znaczków wyobraża samolot, szybujący nad Leningradem.

Rumunia. Z powodu promocji księcia Michała na podporucznika wydano 4-blok znaczków. W tym celu użyto poprzednio wydane znaczki z podobizną króla Karola II. a następnie przedrukowano je nowymi wartościami: 20/2 l., 10/6 l., 2/20 l. i 6/10 l.

Stany Zjedn. Am. Płn. Ukazał się nowy znaczek za 3 c. z napisem „Hawaii” (patrz rys.).

Szwajcaria Tegoroczna seria „Pro Juventute” składa się z następujących wartości: 5+5 c. (gen. H. Dufour), 10+5 c. (Mikołaj de Flue), 20+5 c. i 30+10 c. (na dwóch ostatnich wartościach umieszczono główkę dziecka).

Szwecja uczciła 300-tną rocznicę założenia stanu Delaware w St. Am. Płn. przez kolonistów szwedzkich znaczkami za 5, 15, 20, 30 i 60 ö.

Turcja, podobnie jak Jugosławia, wydała 2 znaczki ku uczczeniu Ententy Bałkańskiej: 8 k. i 12 k.

Venezuela. Setną rocznicę założenia portu La Guaira upamiętniono znaczkiem lotn. za 25 c.

Włochy. Ku uczczeniu muzyków, poetów i malarzy włoskich wydano 10 znaczków: 10 c. i 1.75 l. (Spontini), 20 c. i 2.55 l.+2 l. (Stradivarius), 25 c. i 50 c. (Leopardi), 30 c. i 75 c. (Pergolese), 1.25 l. i 2.75 l.+2 l. (Giotto).

Prolongata prenumeraty.

Prenumeratorom, którzy pozyskują dla naszego czasopisma nowych abonentów, prolongujemy prenumeratę o 2 miesiące za każdego nowopozyskanego abonenta.

W ubiegłym okresie po jednym prenumeratorze zjednali p.p.:

H. Kurek — pren. Nr. 1894/1 — prolong. prenum. do 30.4.38 r.
J. Grabowski — „ Nr. 1888/1 — „ „ „ 28.2.38 r.

51. Nowi zbieracze.

Nouveaux Membres—New Members—Neue Mitglieder.

Dalszy ciąg listy zbieraczy, oraz odnowienie prenumeraty, zmiany adresów, treści.

W rubryce „Nowi Zbieracze” umieszczamy tylko tych zbieraczy, którzy wyrażają życzenie co do zamiany (podług „code”), samych zaś tylko prenumeratorów będziemy wykazywali w tej rubryce wyłącznie na żądanie z ich strony.

Suite à la liste des Adhérents.

Supplement — Nachtrag. Renouvellements — Renewals — Erneuerungen. Changement d'adresse ou de desiderata — Modifications — Abänderungen.

Dwie liczby, umieszczone w końcu każdego zgłoszenia, wskazują termin ukończenia prenumeraty. — na przykład: 4-38—kwiecień 1938 r.

Les 2 nombre qu'on voit la fin de chaque adresse indiquent la date de la fin de leur abonnement. — Exemple: 4-38 — fin avril 1938.

The 2 nombres, at the end of each address show the time when membership expired. — So I see: 4-38 — means april 1938.

Die 2 Zahlen am Schluss jeder adresse geben die Zeit an, wann die Mitgliedschaft abgeläuft. — z. B.: 4-38. — April 1938.

Zmiana adresu, treści lub powtórzenie życzeń w rubryce „Nowi zbieracze“ wynosi każdorazowo 50 gr.

Uzupełnienie code'u specjalnie dla zbieraczy polskich:

Pn — Polskie znaczki nieużywane wg PZP.

Pu — „ „ używane „ „

Pc — „ „ w czworoblokach. „

Ps — Polskie stemple reklamowe i okolicznościowe.

Pl — „ listy lotnicze i balonowe.

1. Polska — Pologne.

636. **Dr Piotr Ratusiński**, Żółkiew. A: 1-12, 19-25. C: 70-73. Europa-tausch. 12-37.

1121. **Por. Franciszek Mularski**, Wilno Wilkomierska 5a—7. A: 1-3. 5. 9. 11a. 13. 19-21. 24. także monety polskie i rosyjskie. C: 70, 74 12-37.

1411. **Bolesław Baranowski**, Cieszyn, ul. ks. Świeżego 12/5. E. A: 1-5 (głównie Europa). 5b-6. 8-12. 19-24. C: 70, 71, 73. 76. F. H. 4-58.

1510. **Jerzy Liwski**, Zabkowice. „Elektryczność“. E. A: 1. 4. 5b-6. 8-11. 19. 20. 23. 24. C: 70, 73, 74, G. 10-38.

1804. **Alfred Prussak**, Łódź. ul. Zachodnia 67. A: 1, 2. 4. 13. 19. 20. 22. 24. C: 70-74. F. 12-37.

1888. **Leon Heininger**, Warszawa 52, Krasińskiego 20-33. A: 1. 4. 10-11a. 13. 20. C: 70. 71. 73. 74. D. 9-38.

1891. **Fryderyk Schneikart**, Kraków. Grzegórzecka 22. E. A: 1-3. 5-6. 8-11. 13. 19-24. C: 70-73. 9-38.

1895. **Karol Formanek**, Kraków, Zamenhofa 9. E. A: 1. 2. 4. 5b. 5c. 6. 10. 19. 20. 24. C: 70, 73. F. 12-37.

1897. **Wilhelm Rzepka**, Nowy Bytom. Skrytka pocztowa Nr. 1. A: 1. 3. 5-5b. 9. 10. 19. 20. C: 70. 73. 78. D. F. H. 3-38.

3. Austria—Autriche.

1898. **Franz Korenjak**, Jakoministrasse 10. Graz. A: 1. 2. 4. 5. 6. 10. B: 32. 35. C: 71-74. D. E. F. H. 10-38.

9. Francja—France.

1885. **Proust Robert**, 8, Place du Vieux Marché, Orléans (Loiret). A: 1. 2. 5b-6. C: 71. 72. 6-38.

11. Hiszpania—Espagne.

1880. **Cesar Ferrer**, Brusi 3. Barcelona. 20 want A: 2. 3. 5b-6. 10 only. Offer 9. 4. 5. 6a, also Spain 5b. 13. 14. C: 71—73, 77. 10-38.

14. Łotwa — Lettonie.

1331. **Alb. Vilcekovskis**, Krustpili, p. k. 8. A: 2. 3. 19. 20. 21. 100 versch. Lettl. 14 Int. Ant.-Scheine. B: 31. C: 72-74. 10-38.

17. Rosja—Russie.

1899. **Valery Gonzoff**, Transportny 11, kw. 22. Leningrad. A: 3. 5b-6. 10. 13. 19. 20. C: 71-74. F. E. Neuheiten-tausch. 1-38.

37. Kuha—Cuba.

1896. **Reinaldo Huerta**, Cristina Nr 44, Cienfuegos. A: 1. 3. 6. 12. 13. 24. C: 71, 72, 77. 10-38.

67. Indie holenderskie—Inde Néerlandaise.

1884. **C. J. de Ridder**, Emb. Brantas 13, Malang (Java) D. E. I. 50 diff stamps Netherlands East Indies 1/—. Big mail 1 d. 6 photos 2/—. 10-38.

La tressé ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Une annonce de cette grandeur ne coûte

que frs. 15.—ou 5 coup. - répon. intern.
3 fois „ 40.— „ 12 „ „ „
OU

En timbres-poste (usés):

1 fois frs. 80.—

3 „ „ 200.—

Base Yvert 1938.

Payement d'avance

Eine Anzeige in dieser Grösse kostet

nur RM. 2.—oder 5 Int. Ant.-scheine
3 Mal „ 5.— „ 12 „ „ „
oder

In Briefmarken (gebr.):

1 Mal Mk. 20.—

3 „ „ 50.—

Bassis Michel 1938.

Vorauskassa.

Nowości!

N-ry pg Michla

zł gr

Gdańsk:

274—275 Dorf b. Magdeburg o 1.80

Jugosławia:

Ententa Bałkańska, 2 w. * 1.25

Niemcy:

Dobroc. zimowe 1937 statki 9 w. * 3.—

Rosja:

216—219A Wystawaroln., cięte * 2.—

216—219B „ „ ząbk. * 2.50

238—241 lotnicze * o 1.25

262—266 na powodzian o 2.15

353—356 czerw. armia * o 3.60

363—364 skauci o 2.20

382—383 kawaleria o 1.90

388 A lub B zeppelin o 1.25

389 A lub B „ o 2.50

401—404 A Małygin, cięte o 10.15

420 35 kop. * 4.75

422—423 I wystawa filat. o 5.40

424—426 Marx o 2.30

429—449 etnograficzne o 5.—

450—452 Worowski o —.55

453—455 balon stratosf. o 5.10

457—461 26 komisarzy o 6.20

462—466x 10-lecie lotn. z wz. o 12.—

462—466y „ „ bez wz. o 10.25

Okazje!

N-ry pg Michla

zł gr

472—473 Fiodorow o 1.15

474—475 Świerdłow o 1.85

483—487 zeppeliny o 4.95

488—493 10 lat bez Lenina o 7.—

494—498 antywojenne o 7.—

499—508 Czeluskin o 10.25

509—512 Metro o 6.25

513—522 Spartakiada o 9.25

523—526 Engels o 3.40

528—531 sztuka irańska o 2.85

532—535 Kalinin o 1.25

536—538 Tolstoj o 1.20

539—541 komisarze o —.75

542—547 pionierzy o 1.45

549—554 Puszkina o 2.—

555—556 Puszkina—blok * 4.25

Architektura, 8 wart. o 1.60

Architektura—blok * 5.—

Dzierżyński, 4 w. o —.65

Watykan:

45—50 kongres prawa * 1.25

Węgry:

522—527 Pazmany o 2.30

538—542 oswobodz. Budy o 1.90

Bloki wszystkich krajów — cena na

zapytanie.

Posiadamy także wielki wybór znaczków wszystkich krajów Europy, również i nowości. Ceny na zapytanie. Na odpowiedź prosimy załączyć znaczek. Od wskazanych cen żadnego rabatu nie udzielamy Ceny bez zobowiązań. Na przesyłkę — doliczać 80 gr.

Specjalnych cenników nie mamy.

* = nieużywane, o = używane

„Filatelia Polska”

Białystok, skrzynka pocztowa Nr. 51.

Kursujące znaczki Belgii posiadają Reklamę Katalogu Froedego

Zbieracze wiedzą, że Katalog Froedego jest rozpowszechniony na całym świecie.

Są kraje, gdzie „Froedego” sprzedaje się więcej, niż pozostałych katalogów!

Na czym polega tajemnica ogromnego rozpowszechnienia Katalogu Froedego zagranicą?

Katalog Froedego podaje ceny netto, czyli takie, jakim odpowiada istotna wartość znaczka.

Niemożliwym jest, by zbieracz od tych cen mógł otrzymać wysoki rabat, jak to ma miejsce z innymi katalogami, a przez to przeprowadzić niby pomyślnie kupno znaczków. Stałe istotne ceny chronią zbieracza przed niespodziankami przy kupnie, zamianie i szrzedaży.

Rzeczywistą wartość swego zbioru zbieracz winien obliczać na podstawie katalogu Froedego. Daje on „niezaprzeczoną korzyść, gdyż kupiec z góry wie, jaki może mieć zarobek oraz jaką uzyskać cenę za zbiór.

Ceny netto chronią zbieraczy przed złudzeniami. Jaką korzyść może mieć zbieracz, gdy na podstawie innych katalogów wartość jego zbioru wyraża się wprost **fantastyczną cyfrą**, a gdy zapragnie sprzedać swój zbiór, to wówczas otrzymuje zaledwie 1/20 podanej ceny.

Jeśli pragniecie uniknąć rozczarowania — to polegajcie jedynie na „Froede”.

Podaje on na podstawie kursu **urzędowego** — a nie złego kupieckiego — **cenę handlową rynków światowych**, wykazaną netto. Ewent. sprostowania i uzupełnienia wykazywane są w dodatkach miesięcznych.

Powyższe wydania już się ukazują. Żądajcie jeszcze dziś tych ciekawych wydań.

Cały świat, str. 1150
„ „ **w 2 tomach**

Europa, str. 475

Zamorskie, str. 675

Niemcy, str. 90

Poczta lotnicza, str. 90

Dodatki miesięczne (12 rocznie)

zł 6.—	+	gr 70	porto
„ 7.75	+	„ 70	„
„ 3.50	+	„ 50	„
„ 4.25	+	„ 50	„
„ —.90	+	„ 15	„
„ 1.75	+	„ 15	„
„ 4.60			

TADEUSZ GRYŻEWSKI, Warszawa, Królewska 35, m. 5.

P. K. O. Nr. 22.165.

Telefon 518-42.

Kupcy otrzymują specjalny rabat.

KATALOGI NA 1938 r.

MICHEL — Europa	Zł. 6.40
MICHEL — cały świat w 1 tomie	„ 8.50
YVERT	„ 14.—

Powyższe ceny rozumieją się łącznie z przesyłką.
(za pobraniem pocztowym — o 50 gr. drożej).

„FILATELIA POLSKA“

Białystok, Skrytka pocztowa 51.

Posiadamy jeszcze niewielką ilość katalogów Michla — Europa na 1937 r. Cena zł. 3.50 łącznie z przesyłką.

„GLOBUS“

Największe i najlepsze staro-
wzyszczenie filatelistyczne.

Lista zbieraczy ukazuje się
8 razy w ciągu roku.

Prospekty bezpłatnie.

Prenumerata roczna 15 franków.

Adres:

DATTELN I. WESTF.

Postfach 17. Niemcy.

Für 1.000 St.

gut sortiert gebe besere Baltikum
nach meiner Wahl in Wert 8.— Mk.
Michel—Katalog. Min. 2.000 Stück.

100 Lettland verschied. versende
jeder Sammler gegen 14 Int. Ant.—
Scheine.

Alb. Vilcekovskis,
KRUSTPILI, p. k. 8, Lettland.

Yvert 1937

z 12 mies. dodatkami, w. dobrym
stanie, zł. 9.50. Przed wysłaniem pie-
niędzy uprzednio porozumieć się.
Ikaros, Białystok.

„Polskie Znaki Pocztowe“

w Warszawie można nabywać
w księgarni Trzaska, Ewert i Michalski,
Krakowskie Przedmieście 13.

BEZPŁATNIE

wysyłamy każdemu interesującą
broszurę filatelistyczną. Nadeślijcie
każdą ilość adresów filatelistów, za-
płacimy rzadkimi znaczkami.
Warszawa la. skrytka tysiąc.

25 zagranicznych czasopism
filatelistycznych, każde in-
ne, zł. 2.95. **Ikaros, Białystok.**

Zbiory znaczków

Całego świata lub
poszczególnych krajów,
również specjalizowane

PARTIE

SERIE

MASÓWKE

Tylko większe obiekty
kupuję za gotówkę,
natychmiast płatną

Pośrednikom płacę wysoką
prowizję.

J. Losse

Warszawa 1, Skrytka 288.

BIBLIOTECZKA „IKAROSA”

<i>Polskie Znaki Pocztowe</i> — rzecz zbiorowa, opr. płóc.	Zł. 15.—
Dr Jan Dudziński — <i>Tymczasowe wydanie kołomyjskie (1918)</i> , brosz. . .	—,65
A. Łaszewicz — <i>Polskie stemple reklamowe i okolicznościowe</i> , brosz. . .	1,50
Prof. St. Mikstein — <i>Pieczęcie pocztowe na ziemiach Polski</i> w XVIII wieku, brosz., str. 128	4,50
<i>Ikaros</i> — rocznik 1935	3.—
<i>Ikaros</i> — rocznik 1936	5,50

Koszta przesyłki osobno.

Do nabycia w Adm. „Ikarosa”, Białystok, Pierackiego 127.

México Postal

Dwumiesięcznik filatelistyczny.
Prenumerata roczna 50 cent. U.S.A.
Jako ekwiwalent przyjmowane są
również będące w obiegu nieuży-
wane znaczki pocztowe.

Adresować:

„México Postal”

P. O. Box 8145, Mexico City
México.

SUCHE

TAUSCHVERBINDUNG

mit der ganzen Welt!

Wünsche: Flugpostmarken und Neuheiten aller Länder bis 10 Satz per Sorte postfrisch und je 2 Satz gebraucht, und Neuheiten je ein Satz Zuadressiert auf Brief! Suche Polen-Blöcke postfrisch und mit Sonderstempel!

Gebe: Neuheiten von Österreich, ferner Wohltätigkeits und Flugpostmarken und Blöcke aller Länder in Tausch!

„Phi-Ka” — Verlag, Franz Korenjak,

GRAZ — AUSTRIA,

Jakoministrasse 10.

POLSKIE BLOKI 1937.

1 seria 3 bloki . . . . *	zł. 10.—
1 „ 3 „ z pieczęcią „Kopiec Marszałka” z 1-ego dnia (1. 9. 1937) o „	12.—
Ditto z czerwonym kasown.o „	15.—
1 seria „Kopiec” na kartce, z 1-szego dnia o „	—,70
1 seria „Kopiec” 4-blok na liście z 1-szego dnia o „	3.—
Wpłata na PKO 415.298. Porto 55 gr. (frankuję: 1 seria kpl. „Kopiec” + 15 gr. „Kopiec”)	

Maria Birn

Tarnów, Wałowa 13/3.

The Souvenir Issues Association

Międzynarodowy związek filatelistów, interesujących się bloczkami, wydaniem okolicznościowymi, całostkami etc.

Każdy członek otrzymuje co miesiąc czasopismo, zawierające ciekawy odnośny materiał.

Poszukiwani przedstawiciele zagranicą.

Prenumerata roczna 1 dolar.

Adresować do Sekretariatu:

R. L. Cullum

26 Hamilton Road, Glen Ridge, N. J.
U. S. A.

STEMPLE POCZTOWE NA ZIEMIACH POLSKICH

polskie, austriackie, pruskie i rosyjskie od najstarszych
do roku 1870,

oraz polskie kasowniki numerowe na znaczku 1860 r.

Nr.Nr. 7. 8. 11. 13. 17. 18. 20. 29. 31. 33. 42. 46. 52. 58.
71. 72. 74. 79. 83. 86. 87. 93. 99. 101. 104. 110.
111. 113. 118. 121. 133. 134. 136. 139. 141. 143. 144. 146.
147. 148. 149. 150. 156. 157. 165. 173. 181. 185. 186. 190.
192. 202. 204. 207. 208. 228. 237. 246. 249. 252. 263.
268. 270. 273. 280. 281. 285. 288. 291. 292. 294. 298. 300.
301. 302. 303. 305. 307. 308. 310. 312. 316. 317. 318. 319.
322. 323. 324. 326.

poszukuje do zbiorów

W. RACHMANOW

WARSZAWA, ul. Wiejska 1, m. 4.

OCCASION.

International reply-coupons
are necessary in any quantity.
In return are executed all kinds
of commission. **Antoni Buksman,**

Białystok, Poland.

OKAZJE KUPNA

lepszyc znaczków polskich
i zagranicznych, całostek,
okol. kasowników, I lotów
i t. p. zawierają nasze mie-
sięczne biuletyny. Numer oka-
zowy wysyłamy na żądanie.

Tadeusz Gryżewski

Przedstawiciel na Polskę Wystawy
Filatel. w Pradze 1938, oraz członek
Zrzesz. Prz. Kupców Branży Filat.
R. P.

Warszawa,
Królewska 35, m. 5.

ZAMIANA

Za 100—200 dobrych znaczków pol-
skich wysyłam odwrotnie tyleż zna-
czków Etiopii, Włoch, St. Marino,
Watykanu. Biorę tylko znaczki lotni-
cze, dobrocz., nowości, okoliczno-
ściowe, bloki, wg. Yverta. Frankowa-
nie filatelistyczne.

V. Pelaccki

Via Bartolommeo Scala, 2,
Firenze, Italia.

Sociedad Filatelica de Guatemala

„REVISTA FILATELICA

CENTRO AMERICANA”

Couta por un ano doll. 1.00

Por tres anos doll. 2.50

Apartado Postal 404.

Guatemala — City
Guatemala.

FILATELIŚCI!

Bogato ilustrowane cenniki znaczków
polskich oraz znaczków, wydanych
na Ziemach Polskich, wysyła darmo
Zygfryd Poppers, Przemyśl. (65-72

ZNACZKI ŻAREK

czyste lub kasowane, jak długo
zapas starczy, oferuję:

I wyd., 3 wartości zł. 8.—

II wyd., 3 wartości „ 15.—

III wyd., 3 wartości „ 3.—

Komplet 9 wartości „ 24.—

Błądnodruk, Ikaros Nr. 4 p., 25.—

Odmiany II wyd. — podług Ikarosa

Opaski gazetowe z wartościami

I i II wyd. — podług Ikarosa.

Znaczki powyższe dostarczam tylko
sprawdzone i opatrzone stempelem
prof. Stan. Miksteina.

Pojedyncze wartości — na zapytanie.

Dołączyć znaczek na odpowiedź.

Wysyłka tylko za gotówkę lub za
pobraniem.

Alicja Horakówna

Kraków, ul. Krowoderska 63b, m. 2.

Zbiór znaczków polskich

bez odmian nie jest kompletny. Każdy poważny zbieracz
uwzględni w swym zbiorze
odmiany kolorów, papieru i
ząbkowań wg. „Ikarosa”. Odmiany
w czworobłokach lub
egzemplarzach pojedynczych
wysyłamy do wyboru.

Biurow Filatelistyczne

H. Berowicz, Łódź

ul. Śródmiejska 40.

„IKAROSY“

z lat poprzednich, zawierające ciekawą treść dla filatelisty, są już na
zupełnym wyczerpaniu.

Posiadane jeszcze z lat 1929—1934
numery 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 26,
31, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 42 i 43—
razem 18 egzemplarzy—wysyłamy za
zł. 7.—

Pojedyncze egzemplarze po 65 gr.

IKAROS, BIAŁYSTOK.

Odmiany znaczków polskich oraz listy i kartki (całostki)

stale poszukiwane do zamiany: zwłaszcza
Port Gdańsk, Na Skarb, S. O.
1920, Polski Górny Śląsk, Levant,
cięte wydania, krakowskie, lubelskie,
Karlfondy, warszawskie, balonowe,
P.P./Gen. Gouv, Kaczkowski, Na
oświatę i z pierwszych lat choćby naj-
pospolitsze, z wszystkich 3 dzielnic.

Daję w zamian Europę dobre
serie i znaczki. Ewent. polskie. Kor-
respondencja w języku polskim i nie-
mieckim.

ERICH GOY

Berlin NO. 43, Neue Königstr. 11.

(Niemcy)

(69,70,2,4)

ZAMIANA

Poszukuję

Stare Niemcy

Rarytasy

wszystkich krajów

wzamian za

Bloki

nowszych wydań,

lepsze

Serie, Polskę

prawie wszystko.

J. LOSSE

WARSZAWA 1

Skrytka 288.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca **Wiktor Hermanowski**

Drukarnia „Lechia“ Białystok, Rynek Kościuszki 15, tel. 6-11.